

Установа адукацыі
«БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭХНАЛАГІЧНЫ УНІВЕРСІТЭТ»

А. С. Кабайла, Н. Я. Савіцкая

**АНГЛА-РУСКА-БЕЛАРУСКІ СЛОЎНІК
АСНОЎНЫХ СКАРАЧЭННЯЎ
У ГАЛІНЕ ІНФАРМАТЫКІ**

Мінск 2009

УДК 004(038)=111=161.1=161.3

ББК 73я2

К12

Разгледжаны і рэкамендаваны да выдання рэдакцыйна-выдавецкай радай універсітэта

Рэцэнзенты:

кандыдат тэхнічных навук, дацэнт кафедры
інфармацыйных тэхналогій аўтаматызаваных сістэм БДУІР

А. В. Герман

кандыдат філалагічных навук, дацэнт,
загадчык кафедры замежных моў БДТУ

Г. В. Пасах

Кабайла, А. С.

К12 Англа-руско-беларускі слоўнік асноўных скарачэнняў у галіне інфарматыкі / А. С. Кабайла, Н. Я. Савіцкая. – Мінск: БДТУ, 2009. – 70 с.

ISBN 978-985-434-897-1

Слоўнік змяшчае каля 1000 абрэвіятур з іх расшыфроўкай на англійскай, рускай і беларускай мовах па сістэмах апрацоўкі звестак, вылічальных сістэмах, персанальных ЭВМ, сістэмах дзелавой аўтаматызацыі і падрыхтоўкі тэкстаў, экспертных сістэмах, арганізацыі вытворчасці і праграмага прадукту.

Слоўнік разлічаны на студэнтаў, выкладчыкаў, спецыялістаў і ўсіх карыстальнікаў вылічальнай тэхнікі.

УДК 004(038)=111=161.1=161.3

ББК 73я2

ISBN 978-985-434-897-1

© УА «Беларускі дзяржаўны

тэхналагічны універсітэт, 2009

© Кабайла А. С., Савіцкая Н. Я., 2009

ПРАДМОВА

Сучасныя выданні па інфарматыцы ўтрымліваюць вялікую колькасць абрэвіатур, якія адпавядаюць навейшым тэхналогіям, стандартам і іх пратаколам. Як правіла, расшыфроўка іх адсутнічае па прычыне частай прымяняльнасці, а адпаведнай даведкавай літаратуры фактычна няма. Дадзеныя абставіны абумоўліваюць дадатковыя складанасці пры рабоце з інфармацыйнымі крыніцамі як пры вывучэнні студэнтамі навучальных курсаў, так і пры асваенні новых інфармацыйных тэхналогій і тэхнічнай дакументацыі студэнтамі і спецыялістамі. У гэтай сувязі прапануецца кароткі слоўнік асноўных скарачэнняў у галіне інфармацыйных тэхналогій.

Прынцып пабудовы: слоўнік утрымлівае англійскую абрэвіатуру, якая сустракаецца найбольш часта ў сучаснай літаратуры па інфарматыцы, сігнальных выданнях, на Internet-сайтах, яе расшыфроўку на англійскай (курсівам), рускай і беларускай мовах (у правым слупку). У асобных выпадках прыводзіцца альтэрнатыўны варыянт у квадратных дужках, пры неабходнасці – тлумачэнні або паясненні ў дужках на рускай і беларускай мовах. Змест слоўніка ахоплівае такія раздзелы інфарматыкі і вылічальнай тэхнікі, як сістэмы арганізацыі, захавання і апрацоўкі звестак, сістэмы дзелавой аўтаматызацыі, паралельныя вылічальныя сістэмы, праграмаванне, мультымедыя, арганізацыя вылічальнага працэсу.

Варта адзначыць, што ўжыванне дзеепрыметных формаў у рускай і беларускай мовах мае свае асаблівасці. Формы дзеепрыметнікаў у рускім варыянце з суфіксамі -ущ-, -ющ-, -ащ-, -ящ- у беларускай частцы слоўніка падаюцца, у асноўным, спалучэннем дзеяслова з азначальным злучнікам «які» або «што» (обслуживающий – які абслугоўвае, занимающаяся – якая займаецца, предоставляющая – якая дае магчымасць, допускающий – што дапускае, содержащая – якая ўтрымлівае, позволяющее – якое дазваляе, функционирующая – якая функцыянуе); магчымы пераклад формай назоўніка (запоминающие устройства – уладжанні запамінання) або пасіўнага дзеепрыметніка (исходящая связь – выходная сувязь, входящая – уваходная).

Дзеепрыметнікі з суфіксамі -ем-, -ім- паступова пашыраюць сваё ўжыванне ў беларускай навучальнай мове (коммутируемая – камутуемая, загружаемы, арандуемы, наращчваемы), хаця магчыма іх ўжыванне з суфіксам -льн- (камутавальны, загрузжальны, арэндавальны, нарошчвальны). Ужываецца пераклад назоўнікавай формай (мно-

гократно используемых программ – праграм шматразовага карыстання, управляемых аб'ектаў кіравання).

Такім чынам, формы актыўных дзеепрыметнікаў з суфіксамі -уц-, -юц-, -ац-, -яц-, якія адсутнічаюць у беларускай мове, прадстаўляюцца наступнымі яе сродкамі – дзеяслоўнымі формамі, пасіўнымі дзеепрыметнікамі прошлага часу з суфіксам -н-, дзеяслоўнымі назоўнікамі і інш.; формы пасіўных дзеепрыметнікаў цяперашняга часу з суфіксамі -ем-, -ім- абмежавана ўжываюцца ў навуковым стылі і могуць мець сінанімічную форму прыметнікаў з суфіксамі -льн-, -альн-, -яльн-.

Прапанаваны слоўнік зможа дапамагчы пры карыстанні спецыяльнай літуратурай у галіне інфармацыйных тэхналогій і вылічальнай тэхнікі, асабліва замежнымі перыядычнымі выданнямі, сігнала-рэкламнай інфармацыяй і Internet-крыніцамі.

ПРЕДИСЛОВИЕ

Современные издания по информатике содержат значительное количество аббревиатур, соответствующих новейшим технологиям, стандартам и их протоколам. Как правило, расшифровка их отсутствует по причине частой применяемости, а соответствующей справочной литературы фактически нет. Данные обстоятельства обуславливают дополнительные сложности при работе с информационными источниками как при изучении студентами учебных курсов, так и при освоении новых информационных технологий и технической документации студентами и специалистами.

В этой связи предлагается краткий словарь основных сокращений в области информационных технологий.

Принцип построения: словарь содержит английскую аббревиатуру, встречающуюся наиболее часто в современной литературе по информатике, сигнальных изданиях, на Internet-сайтах, ее расшифровку на английском (курсивом), русском и белорусском языках. В отдельных случаях приводится альтернативный вариант в квадратных скобках, при необходимости – разъяснения или комментарии в скобках на русском и белорусском языках. Содержание словаря охватывает такие разделы информатики и вычислительной техники, как системы организации, хранения и обработки данных, системы деловой автоматизации, параллельные вычислительные системы, программирование, мультимедиа, организация вычислительного процесса.

Следует отметить, что использование причастных форм в русском и белорусском языках имеет свои особенности. Формы причастий в русском варианте с суффиксами -ущ-, -ющ-, -ащ-, -ящ- в белорусской части словаря передаются, в основном, сочетанием глагола с определительным союзом «які» либо «што» (обслуживающий – які абслугоўвае, занимающаяся – якая займаецца, предоставляющая – якая дае магчымасць, допускающий – што дапускае, содержащая – якая ўтрымлівае, позволяющее – якое дазваляе, функционирующая – якая функцыянуе); возможен перевод формой существительного (запоминающие устройства – уладжанні запамінання) или пассивного причастия (исходящая связь – выходная сувязь, входящая – уваходная).

Причастия с суффиксами -ем-, -ім- постепенно расширяют свое употребление в научном стиле белорусского языка (коммутируемая – камутуемая, загружаемы, арандуемы, нарашчваемы), хотя возможно употребление с суффиксом -льн- (камутавальны, загрузжальны, арэн-

давальны, нарошчвальны). Употребляется перевод формой несогласованного определения (многократно используемых программ – праграм шматразовага карыстання, управляемых аб'ектаў кіравання).

Таким образом, в белорусском языке формы действительного причастия настоящего времени с суффиксами -ущ-, -ющ-, -ащ-, -ящ- представляются средствами белорусского языка – глагольными формами, пассивными причастиями с суффиксом -н-, отглагольными существительными и др.; формы пассивного причастия настоящего времени с суффиксами -ем-, -ім- употребляются в научном стиле речи и часто имеют синонимическую форму имени прилагательного с суффиксами -льн-, -альн-, -яльн-.

Предлагаемый словарь сможет помочь при пользовании специальной литературой в области информационных технологий и вычислительной техники, особенно иностранными периодическими изданиями, сигнально-рекламной информацией и Internet-источниками.

А

AAI *Application to Application Interface* інтерфейс связи между приложениями

AAR *automatic alternative routing* маршрутизация с автоматическим обходом неисправных узлов

ABC *Application Building Classes* классы построения приложений

ABI *Application Binary Interface*, двоичный интерфейс приложений

ACD

1. *automatic call distribution* автоматическое распределение вызовов (в системах телефонной связи)

2. *automatic call distributor* устройство автоматического распределения вызовов

ACIA *asynchronous communication interface adapter* адаптер асинхронной связи

ACMS

1. *Application Control and Management System* система контроля и администрирования приложений

2. *Automated Connection Manager Server* сервер автоматизированного управления соединениями

інтэрфейс сувязі паміж прыкладнымі [дастасоўнымі] праграмамі

маршрутаванне з аўтаматычным абыходам няспраўных вузлоў

класы пабудовы прыкладных [дастасоўных] праграм

двайковы інтэрфейс прыкладных [дастасоўных] праграм (дадаткаў [дастасаванняў])

аўтаматычнае размеркаванне выклікаў (у сістэмах тэлефоннай сувязі)

устройства [уладжанне] аўтаматычнага размеркавання выклікаў

адаптар асінхроннай сувязі

сістэма кантролю і адміністравання прыкладных [дастасоўных] праграм

сервер аўтаматызаванага кіравання злучэннямі

ACS <i>automated cartridge system</i> автоматизированная картриджная система	аўтаматызаваная касетная (карт-рыджная) сістэма
ADB <i>Apple Desktop Bus</i> шина настольных систем фирмы Apple Computer	шына настольных сістэм фірмы Apple Computer
ADF <i>Automatic Document Feeder</i> автоматический загрузчик оригиналов (в копировальном устройстве)	аўтаматычны загрузчык арыгіналаў (у капіравальным устройстве [уладжанні])
ADL <i>automated data library</i> автоматизированная библиотека данных	аўтаматызаваная бібліятэка звестак
ADMD <i>Administration Management Domain</i> домен административного управления (отдельная сеть, входящая в Internet)	дамен адміністрацыйнага кіравання (асобная сетка, якая ўваходзіць у Internet)
ADSL <i>asymmetrical digital subscriber line</i> асимметричная цифровая абонентская линия	асіметрычная лічбавая абаненцкая лінія
AEC <i>automatic error correction</i> автоматическое исправление ошибок	аўтаматычнае выпраўленне памылак
AES	
1. <i>Application Enviroment Specifications</i> спецификация среды прикладных программ	спецыфікацыя асяроддзя прыкладных [дастасоўных] праграм
2. <i>auto emulation switching</i> автоматическое переключение эмуляции (режим автоматического распознавания принтером управляющего языка входного текста)	аўтаматычнае пераключэнне эмуляцыі (рэжым аўтаматычнага распазнавання прынтарам кіравальнай мовы ўваходнага тэксту)
AFN <i>Access Feeder Node</i> узел, обеспечивающий доступ (в сети)	вузел, які забяспечвае доступ (у сетцы)

AIFF *Audio Interchange File Format* файловый формат для обмена аудиоданными

файлавы фармат для абмена аўдыёзвесткамі (гукавымі звесткамі)

AMIS *Audio Messaging Interchange Specification* спецыфікацыя абмена рэчэвымі сообщеннямі

спецыфікацыя абмену моўнымі паведамленнямі

AMLCD *active matrix liquid-crystal display* жидкокристаллический дисплей на активной матрице

вадкакрышталічны дысплей на актыўнай матрыцы

AMP *asymmetrical multiprocessing* асимметричная мультипроцессорная обработка

асіметрычная мультыпрацэсарная апрацоўка

AMPS *Advanced Mobile Phone System* усовершенствованная система мобильной радиотелефонной связи (стандарт сотовой связи в США)

удасканаленая сістэма мабільнай радыётэлефоннай сувязі (стандарт сатавай сувязі ў ЗША)

ANDF *Architecture Neutral Distribution Format* независимый от архитектуры формат электронного распространения программного обеспечения (ПО)

незалежны ад архітэктурны фармат электроннага распаўсюджвання праграмага забеспячэння (ПЗ)

ANI *automatic number identifier* автоматическое определение номера телефона

аўтаматычнае вызначэнне нумара тэлефона

AOSE *Apple Open Collaboration Environment* открытая среда взаимодействия фирмы Apple (набор интерфейсов прикладного программирования)

адкрытае асяроддзе ўзаемадзеяння фірмы Apple (набор інтэрфейсаў прыкладнага [дастасоўнага] праграмавання)

API *Application Programming Interface* интерфейс прикладного программирования

інтэрфэйс прыкладнага [дастасоўнага] праграмавання

APM *Application Power Management* усовершенствованное управление питанием (стандарт)

удасканаленае кіраванне сілкаваннем (стандарт)

APPC *Advanced Program-to-Program Communication* развітая сувязь между праграммамі (інтэрфейс фірмы IBM)

развітая сувязь паміж праграмамі (інтэрфейс фірмы IBM)

APPN *Advanced Peer-to-Peer Networking* развітая архітэктурна адноуровневых сетей (схема маршрутизацыі фірмы IBM для сетей SNA)

развітая архітэктурна аднаўзроўневых сетак (схема маршрутызацыі фірмы IBM для сетак SNA)

APT *application programming tools* інструментальныя сродкі прыкладнага праграмавання

інструментальныя сродкі прыкладнага [дастасоўнага] праграмавання

ARL *Access Rights List* спіс прав доступу

спіс правоў доступу

ART

1. *Adaptive Recognition Technology* тэхналогія адаптыўнага распазнавання (образов)

тэхналогія адаптыўнага распазнавання (вобразу)

2. *Automatic Recognition Technology* тэхналогія аўтаматычнага распазнавання (інтэрфейса прінтэра)

тэхналогія аўтаматычнага распазнавання (інтэрфейса прінтэра)

ASA

1. *American Software Association* Амерыканская асацыяцыя праграмнага забеспячэння

Амерыканская асацыяцыя праграмнага забеспячэння

2. *American Standards Association* Амерыканская асацыяцыя па стандартызацыі

Амерыканская асацыяцыя па стандартызацыі

ASD *automated software distribution* аўтаматызаванае распаўсюджванне праграмнага забеспячэння

аўтаматызаванае распаўсюджванне праграмнага забеспячэння

ASE <i>Accredited System Engineer</i> уполномоченный инженер-системотехник	упаўнаважаны інжынер-сістэма-тэхнік
ASF <i>automatic sheet feed</i> автоматическая подача бумаги (в принтере)	аўтаматычная падача паперы (у прынтары)
ASR <i>automatic speech recognition</i> автоматическое распознавание речи	аўтаматычнае распазнаванне мовы
ATDM <i>asynchronous time division multiplexing</i> асинхронное мультиплексирование с разделением времени	асінхроннае мультыплексаванне з раздзяленнем часу
ATM	
1. <i>Asynchronous Transfer Mode</i> режим асинхронной передачи	рэжым асінхроннай перадачы
2. <i>Automatic Teller Machine</i>	
1) торговый автомат	гандлёвы аўтамат
2) банковский автомат, банкомат	банкаўскі аўтамат, банкамат
AUI	
1. <i>Access Unit Interface</i> интерфейс устройств доступа	інтэрфейс устройстваў [уладжанняў] доступу
2. <i>attachment unit interface</i> интерфейс устройств подключения	інтэрфейс устройстваў [уладжанняў] падключэнняў
AVI <i>Audio Video Interlace</i> чередование аудио и видео (технология фирмы Microsoft в области систем мультимедиа)	чаргаванне аўдыё і відэа (тэхналогія фірмы Microsoft у галіне сістэм мультымедыя)
AVNP <i>Autonomous Virtual Network Protocol</i> протокол автономной виртуальной сети	праатакол аўтаномнай віртуальнай сеткі
AVR <i>automatic voice recognition</i> автоматическое распознавание речи (голоса)	аўтаматычнае распазнаванне мовы (голосу)

В

BCS <i>Basic catalog structure</i> базовая структура каталога	базавая структура каталога
BDC <i>Backup domain controller</i> резервный контроллер домена	рэзервовы кантролер дамена
BFS <i>Boot File System</i> загрузочная файловая система (поддерживающая загрузку независимо от используемой файловой системы)	загрузачная файлавая сістэма (якая падтрымлівае загрузку незалежна ад выкарыстоўваемай файлавай сістэмы)
BFT <i>binary file transfer</i> передача двоичных файлов (стандарт)	перадача двайковых файлаў (стандарт)
BNA <i>Broadband Network Architecture</i> архитектура широкополосных сетей (предложена фирмой IBM)	архітэктурa шырокаполосных сетак (прапанавана фірмай IBM)
BOP <i>bit-oriented protocol</i> протокол побитовой передачи данных	праатакол пабітавай перадачы звестак
BPR <i>Business Process Reengineering</i> реорганизация (реинжиниринг) системы ведения бизнеса	рэарганізацыя (рэінжынірынг) сістэмы вядзення бізнесу
BRIM <i>Bridge Router Interface Module</i> интерфейсный модуль моста-маршрутизатора	інтэрфейсны модуль маста-маршрутызатара
BTAC <i>branch target address cache</i> кэш-память адресов ветвлений	кэш-памяць адрасоў разгалінаванняў

С

CAM <i>Controlled Attachment Module</i> управляемый модуль подключения к среде	кіруемы модуль падключэння да асяроддзя
---	---

CAS *Communication Application Specification* спецификация приложений связи (стандарт, разработанный фирмами INTEL и DIGITAL Communications Associates)

CASE *Computer-Aided Software Engineering* система автоматизированной разработки программ

CAV *Constant Angular Velocity*

1) постоянная угловая скорость

2) соответствующий способ записи информации на лазерный диск

3) соответствующий формат лазерного диска, постоянно поддерживающий пошаговый захват

CCIA *Computer and Communications Industry Association* Ассоциация производителей средств вычислительной техники и связи (США)

CCNUMA *Cache Coherent Non-Uniform Memory Access* неоднородный доступ к памяти с обеспечением когерентности кэшей

CDDI *Copper Distributer Data Interface* распределённый интерфейс передачи данных по кабельным линиям (стандарт, см. также FDDI)

CDE

1. *Common Desktop Enviroment* общая вычислительная среда для настольных систем

спецификация даткаў [даставаннў] сувязі (стандарт, распрацаваны фірмамі INTEL і DIGITAL Communications Associates)

сістэма аўтаматызаванай распрацоўкі праграм

пастаянная вуглавая хуткасць

адпаведны спосаб запісу інфармацыі на лазерны дыск

адпаведны фармат лазернага дыска, які пастаянна падтрымлівае пакрокавы захоп

Асацыяцыя вытворцаў сродкаў вылічальнай тэхнікі і сувязі (ЗША)

неаднародны доступ да памяці з забеспячэннем кагерэнтнасці кэшаў

размеркаваны інтэрфейс перадачы звестак па кабельных лініях (стандарт, гл. таксама FDDI)

агульнае вылічальнае асяроддзе для настольных сістэм

2. Cooperative Development Envirome среда коллективной разработки программ (стандартная спецификация UNIX)

асяроддзе калектыўнай распрацоўкі праграм (стандартная спецыфікацыя UNIX)

CDFS CD-ROM File System файловая система на компакт-дисках

файлавая сістэма на кампакт-дысках

CDI compact disk interactive інтэрактыўны компакт-диск

інтэрактыўны кампакт-диск

CDMA Code Division Multiple Access множественный доступ с кодовым разделением (каналов)

множны доступ з кодавым раздзяленнем (каналаў)

CDPD Cellular Digital Packed Data пакеты цифровых данных сотовой сети (стандарт на пересылку пакетов по неиспользуемым в данное время линиям речевой связи в сотовой сети)

пакеты лічбавых звестак сотавай сеткі (стандарт на перасылку пакетаў па невыкарыстаных у дадзены час лініях моўнай сувязі ў сотавай сетцы)

CD-ROM Compact Disk Read-Only Memory ПЗУ на компакт-дисках

ПЗУ на кампакт-дысках

CEM contract electronic manufacturers изготовители электронной аппаратуры (смонтированных печатных плат) на заказ

вытворцы электроннай апаратуры (зманціраваных друкавальных плат) на заказ

CEO Chief Executive Officer главный администратор, исполнительный директор, распорядитель (фирмы)

галоўны адміністратар, выканаўчы дырэктар, распарадчык (фірмы)

CGI Computer Graphics Interface интерфейс машинной графики

інтэрфейс машынай графікі

CGM *Computer Graphice Metafile* метафайл машинной графики (стандартный формат хранения и передачи изображений)

метафайл машинной графікі (стандартны фармат захавання і перадачы выяў)

CIC

1. *carrier (circuit) identifier code* код идентификации канала

код ідэнтыфікацыі канала

2. *Commercial Internet carrier* поставщики платных услуг в сети Internet

пастаўшчык платных паслуг у сетцы Internet

CIDR *Classless Inter-Domain Routing* бесклассовая междоменная маршрутизация

бясклассавая міждаменная маршрутызацыя

CIF

1. *Common Intermediate Format* единый промежуточный формат (стандарт на разрешающую способность при цифровом кодировании/декодировании видеосигналов)

адзіны прамежкавы фармат (стандарт на дазваляльную здольнасць пры лічбавым кадзіраванні/дэкадзіраванні відэасігналаў)

2. *Customer Information File* файл информации о заказчике

файл інфармацыі аб заказчыку

CIO *Chief Information Officer* руководитель информационной службы (компании)

кіраўнік інфармацыйнай службы (кампаніі)

CIT *computer-integrated telephony* компьютерная телефония

камп'ютэрная [кампутарная] тэлефанія

CLI *Call Level Interface* интерфейс на уровне вызовов (коммуникационный интерфейс для обеспечения связи между различными базами данных)

інтэрфейс на ўзроўні выклікаў (камунікацыйны інтэрфейс для забеспячэння сувязі паміж рознымі базамі звестак)

CLNP *Connectionless Network Protocol* сетевой протокол передачи без установления соединения

сеткавы пратакол перадачы без устанаўлення злучэння

CLUT *Color Look Up Table*
таблица цветов

табліца колераў

CLV *Constant Linear Velocity*

1) постоянная линейная скорость

пастаянная лінейная хуткасць

2) соответствующий способ записи информации на лазерный диск

адпаведны спосаб запісу інфармацыі на лазерны дыск

3) соответствующий формат лазерного диска

адпаведны фармат лазернага дыска

CM

1. *Configuration Management*
управление конфигурацией (сетевых устройств)

кіраванне канфігурацый (сеткавых устройстваў [уладжанняў])

2. *Control module* управляющий модуль

кіравальны модуль

CMA *Communications Management Association* Ассоциация менеджеров в области связи (США)

асацыяцыя менеджэраў у галіне сувязі (ЗША)

CMIP *Common Manager Information Protocol* общий протокол передачи управляющей информации

агульны пратакол перадачы кіравальнай інфармацыі

CMS

1. *Call Manager System* система управления (телефонными) вызовами

сістэма кіравання (тэлефоннымі) выклікамі

2. *Color Management System* система управления цветом

сістэма кіравання колерам

CMVC *configuration management and version control* управление конфигурацией и контроль версий

кіраванне канфігурацыяй і кантроль версій

CMW *compartmented mode work-station* рабочая станция, функционирующая в сети изолированно от других

рабочая станцыя, якая функцыяніруе ў сетцы ізалявана ад іншых

CNLP *Connectionless Network Layer Protocol* протокол сетевого уровня без установления соединения (протокол типа «маршрутизатор» – «маршрутизатор» без организации передачи данных)

CNM *Customer Network Management* управление абонентской сетью

CNX *Certified Network Expert* сертифицированный специалист по сетям

CODE *Client/Server Open Development Environment* открытая среда разработки программ типа клиент/сервер

COP *character-oriented protocol* протокол посимвольной передачи данных

COR *connection-oriented routing* маршрутизация, ориентированная на установление соединений

CORBA *Common Object Request Broker Architecture* единая архитектура программы-брокера объектных запросов (составная часть OMA)

COSE *Common Open Software Environment* общая среда открытого программного обеспечения (стандарт)

CPI (cpi)

1. *characters per inch* число знаков на дюйм

протокол сетевого уровня без установления соединения (протокол типа «маршрутизатор» – «маршрутизатор» без организации передачи данных)

управление абонентской сетью

сертифицированный специалист по сетям

открытая среда разработки программ типа клиент/сервер

протокол посимвольной передачи данных

маршрутизация, ориентированная на установление соединений

единая архитектура программы-брокера объектных запросов (составная часть OMA)

общая среда открытого программного обеспечения (стандарт)

число знаков на дюйм

2. *Common Programming Interface* єдиний інтерфейс програмування (стандарт IBM для протоколів установлення зв'язи і сеансів інформаційного обміну)

CRC *cyclic redundancy check* контроль з використанням циклічного надлишкового коду

CRS *customer replaceable system* система зворотної зв'язі з користувачем

CRU *customer replaceable unit* блок, замінюваний користувачем

CSDN *circuit-switched data network* мережа передачі даних з комутацією каналів

CSMA/CD *Carrier Sense Multiple Access/Collision Detection* багатодоступний контроль з контролем носія і виявленням конфліктів (стандартний протокол)

CSTA *Computer Supported Telecommunication Application* застосування телекомунікаційних технологій з використанням обчислювальної техніки (стандарт ECMA)

CUA *Common User Access* єдиний користувачський доступ (стандарт IBM для інтерфейсу користувачських програм)

CVF *Compressed Volume File* файл стиснутого тома

адіти інтерфейс програмування (стандарт IBM для протоколу встановлення зв'язі і сеансу інформаційного обміну)

контроль з використанням циклічного надлишкового коду

система зворотної зв'язі з користувачем

блок, замінюваний користувачем

мережа передачі з'єднань з комутацією каналів

багатодоступний контроль з контролем носія і виявленням конфліктів (стандартний протокол)

застосування телекомунікаційних технологій з використанням обчислювальної техніки (стандарт ECMA)

адіти користувачський доступ (стандарт IBM для інтерфейсу користувачських програм)

файл стиснутого тома

CVI *Compressed Video Interoperability* взаимодействие при работе с уплотненными видеоданными (протокол)

узаемадзеянне пры рабоце з ушчыльненымі відэазвесткамі (пратакол)

D

DA *disk array* дисковая матрица

дыскавая матрыца

DAE *Distributed Application Environment* среда распределенных приложений

асяроддзе размеркаваных дадаткаў [дастасаванняў]

DAMA *demand-assignment multiple access* множественный доступ с предоставлением канала по требованию

множны доступ з аддаваннем канала па патрабаванні

DANS *Distributed Administration of Network Software*, распределенное управление сетевым программным обеспечением (фирма Sun)

размеркаванае кіраванне сеткавым праграмным забеспячэннем (фірма Sun)

DAP

1. *Database Access Point* место доступа к базе данных (в сети)

месца доступу да базы звестак (у сетцы)

2. *Directory Access Protocol* протокол доступа к каталогам

пратакол доступу да каталогаў

DAS

1. *data acquisition system* система сбора данных

сістэма збору звестак

2. *dual attachment station* станция с двойным подключением (к сети)

станцыя з двайным падключэннем (да сеткі)

DASD *direct-access storage device* запоминающее устройство с прямым доступом, ЗУПД

запамінальнае ўстройства [уладжанне] з непасрэдным доступам, ЗУНД

DBCL *database control language* язык управления базами данных

мова кіравання базами звестак

DBMS *Database Management System* система управления базами данных, СУБД

сістэма кіравання базами звестак, СКБЗ

DBR *dial-up bridge/router* мост/маршрутизатор, устанавливаемый в коммутируемых линиях

мост/маршрутизатор, які ўста-
наўліваецца ў камуціруемых
лініях

DCDB *Domain Control Database* управляющая база данных домена (каталог, содержащий информацию о всех совместно используемых ресурсах домена)

кіравальная база звестак дамена
(каталог, які ўтрымлівае інфар-
мацыю аб усіх сумесна выкары-
стоўваемых рэсурсах дамена)

DCC *Digital Compact Cassette* цифровая компакт-кассета

лічбавая кампакт-касета

DCE

1. *data communications equipment* аппаратура передачи данных, АПД

апаратура перадачы звестак,
АПЗ

2. *Distributed Computing Environment* среда распределенных вычислений

асяроддзе размеркаваных вы-
лічэнняў

ddb *distributed database* распределенная база данных

размеркаваная база звестак

DDbMS *distributed database management system* система управления распределенными базами данных

сістэма кіравання размеркава-
нымі базами звестак

DDCMP *digital data communication message protocol* протокол цифровой передачи сообщений

праатакол лічбавай перадачы па-
ведамленняў

DDCS *Distributed Data Communications Server* сервер связи с распределенными данными

сервер сувязі з размеркаванымі
звесткамі

DDE	
1. <i>direct data entry</i> прямой ввод данных	непосредный ввод записей
2. <i>Dynamic Data Exchange</i> динамический обмен данными	динамичны обмен записками
DDL <i>Data Definition Language</i> язык описания данных	мова описання записак
DDM <i>Distributed Data Management</i> распределенное управление данными	розмерковане керування записками
DDP <i>distributed data processing</i> распределенная обработка данных	розмеркована апрацювка записак
DEMARC <i>Distributed Enterprise Management Architecture</i> распределенная архитектура управления сетью масштаба предприятия (разработана фирмой Banyan)	розмеркована архітектура керування мережею масштабу підприємства (розпрацьована фірмою Banyan)
DEN <i>Document Enabled Networking</i> сетевая среда, поддерживающая работу с документами (единая модель распространения документов в Net Ware независимо от их формы)	мережеве середовище, яке підтримує роботу з документами (одина модель розповсюдження документів у Net Ware незалежно від їх форми)
DES <i>Data (Digital) Encryption Standard</i> стандарт шифрования данных	стандарт шифрування записак
DFS <i>Distributed File Services (System)</i> распределенная файловая служба (система)	розмеркована файлова служба (система)
DFT <i>Disk Failure (Fault) Tolerance</i> средства поддержки отказоустойчивости диска	засоби підтримки диска на псування

DHCP *Dynamic Host Configuration Protocol* протокол динамической настройки конфигурации главной ЭВМ (метод управления информацией о сетевых ПК-клиентах с пульта хост-ЭВМ)

DIP

1. *document and image processing* обработка документов и изображений

2. *dual-in-line package* двухрядный корпус, корпус ДИП (микросхема с двухрядным расположением выводов)

DISA

1. *Data Interchange Standards Assotiation* Ассоциация по стандартам обмена данными (США)

2. *direct inward system access* прямой внутрисистемный доступ

DL *distribution lists* списки рассылки

DLCI *data link control identifier* управляющий идентификатор канала передачи данных

DLCP *Data Link Control Protocol* протокол управления каналами передачи данных

DLL *Dynamic Link Library* динамически компоуемая библиотека

DLMS *Digital Link Management System* система управления цифровыми линиями передачи данных

протокол динамичнай настройкі канфігурацыі галоўнай ЭВМ (метад кіравання інфармацыяй аб сеткавых ПК-кліентах з пульта хост-ЭВМ)

апрацоўка дакументаў і выяў

двухрадавы корпус, корпус ДзП (мікрасхема з двухрадовым размяшчэннем вывадаў)

Асацыяцыя па стандартах абмену звесткамі (ЗША)

непасрэдны ўнутрысістэмны доступ

спісы рассылкі

кіравальны ідэнтыфікатар канала перадачы звестак

пратакол кіравання каналамі перадачы звестак

дынамічна кампануемая бібліятэка

сістэма кіравання лічбавымі лініямі перадачы звестак

DLSw *Data Link Switching* комутация каналов передачи данных (спецификация фирмы IBM)

DMD *digital micromirror display* цифровой микрозеркальный (проекторный) дисплей

DME *Distributed Management Environment* среда распределенного управления

DMI *Desktop Management Interface* интерфейс управления настольными системами (разработан группой DMTF)

DMS

1. *Data Management System* система управления данными

2. *Document Management Service (system)* служба (система) управления документами

DMTF *Desktop Management Task Force* рабочая группа по управлению настольными системами (консорциум производителей ПО, разрабатывающий открытый метод доступа к информации в настольных ПК)

DNS *Domain Name System (Service)* система (служба) именования доменов (протокол обслуживания каталогов в TCP/IP)

DOAPI *DOS Open API* открытый интерфейс прикладного программирования в среде DOS

DOE *Distributed Object Environment* распределенная объектная среда (предложена фирмой SunSoft)

коммутация каналау передачи звестак (спецификация фирмы IBM)

лічбавы мікралюстэркавы (праекцыйны) дысплей

асяроддзе размеркаванага кіравання

інтэрфейс кіравання настольнымі сістэмамі (распрацаваны групай DMTF)

сістэма кіравання звесткамі

служба (сістэма) кіравання дакументамі

рабочая група па кіраванні настольнымі сістэмамі (кансорцыум вытворцау ПЗ, які распрацоувае адкрыты метада доступу да інфармацыі ў настольных ПК)

сістэма (служба) называння даменау (пракакол абслугоування каталогау у TCP/IP)

адкрыты інтэрфейс прыкладнога [дастасоўнага] праграмавання ў асяродзі DOS

размеркаванае аб'ектнае асяроддзе (прапанавана фірмай SunSoft)

DOMS *Distributed Object Management System* система управления распределенными объектами

систэма кіравання размеркаванымі аб'ектамі

DPM

1. *data processing manager* программа управления обработкой данных

праграма кіравання апрацоўкай звестак

2. *dual processor mode* двухпроцессорная обработка

двухпрацэсарная апрацоўка

DPMI *DOS Protected Mode Interface* интерфейс защищенного режима в среде DOS

інтэрфэйс абароненага рэжыму ў асяроддзі DOS

DPP *distributed parallel processing* распределенная параллельная обработка (данных)

размеркаваная паралельная апрацоўка (звестак)

DPS

1. *Distributed Processing System* распределенная система обработки данных

размеркаваная систэма апрацоўкі звестак

2. *Document Processing System* система обработки документов

систэма апрацоўкі дакументаў

DRAM *Dynamic Random Access Memory* динамическая оперативная (быстродействующая) память, динамическое ЗУ с произвольной выборкой, ДЗУПВ

дынамічная аператыўная (хуткадзейная) памяць, дынамічнае ЗУ з адвольнай выбаркай, ДЗУАВ

DRAW *direct read after write* считывание непосредственно после записи

счытаванне непасрэдна пасля запісу

DRDA *Distributed Relational Database Architecture* распределенная архитектура реляционных баз данных (стандарт фирмы IBM)

размеркаваная архітэктуря рэляцыйных баз звестак (стандарт фірмы IBM)

DSA

1. <i>Digital Signature Algorithm</i> алгоритм цифровой подписи	алгоритм лічбавага подпісу
2. <i>Directory System Agent</i> системный агент каталога	сістэмны агент каталога
3. <i>Dynamic Scalable Architecture</i> динамическая расширяемая архитектура	дынамічная пашыраемая архі-тэктур
DSDD <i>double-sided double-density</i> двусторонняя дискета с двойной плотностью записи	двухбаковая дискета з двайной шчыльнасцю запісу
DSOM <i>Distributed System Object Model</i> модель распределенных системных объектов	узор размеркаваных сістэмных аб'ектаў
DSSD <i>double-sided single density</i> двусторонняя дискета с одинарной плотностью записи	двухбаковая дискета з адзінарнай шчыльнасцю запісу
DTP <i>distributed transaction processing</i> распределенная обработка транзакций	размеркаваная апрацоўка транзакцый
DV <i>digital video</i> цифровое видео	лічбавае відэа
DVE <i>Digital Video Editor</i> средства редактирования цифровых видеоданных	сродкі рэдагавання лічбавых відэазвестак
DXI <i>Data Exchange Interface</i> интерфейс обмена данными	інтэрфэйс абмену звесткамі
DXS <i>Directory Exchange Server</i> сервер обмена каталогами	сервер абмену каталогамі

E

EAD <i>Enhanced Access Diversity</i> улучшенный многовариантный доступ (метод маршрутизации)	палепшаны шматварыянтны доступ (метады маршрутызацыі)
---	---

EASE *Embedded Advanced Sampling Environment* встроена среда опроса с дополнительными возможностями (система сбора и анализа статистики по сетевому трафику с предоставлением этой информации администратору)

EBB *electronic bulletin board* электронная доска объявлений

EBR *Enterprise Backup and Restore* система резервного копирования и восстановления информации в сети масштаба предприятия

ECC *Error-correcting code* код с исправлением ошибок

ЕСМА *European Computer Manufactures Association* Европейская ассоциация производителей вычислительной техники

ECNE *Enterprise Certified NetWare Engineer* сертифицированный инженер по эксплуатации Net ware в сети масштаба предприятия

ECS *external cache socket* гнездо для подключения внешней кэш-памяти

EDCC *error detection and correction code* код с обнаружением и исправлением ошибок

EDD *Electronic Document Delivery* электронная доставка документов

убудаваная сістэма апытання з дадатковымі магчымасцямі (сістэма збору і аналізу статыстыкі па сеткавым трафіку з аддаваннем гэтай інфармацыі адміністратару)

электронная дошка аб'яў

сістэма рэзервовага капіравання і аднаўлення інфармацыі ў сетцы маштабу прадпрыемства

код з выпраўленнем памылак

Еўрапейская асацыяцыя вытворцаў вылічальнай тэхнікі

сертыфікаваны інжынер па эксплуатацыі Net Ware ў сетцы маштабу прадпрыемства

гнездо для падключэння знешняй кэш-памяці

код з выяўленнем і выпраўленнем памылак

электронная дастаўка дакументаў

EDMS <i>Electronic Document Management System</i> система управления электронными документами	сістэма кіравання электроннымі дакументамі
EIN <i>electronic ID number</i> электронный идентифицирующий номер	электронны ідэнтыфікавальны нумар
EIS <i>executive information system</i> информационная система для руководящих сотрудников	інфармацыйная сістэма для кіруючых супрацоўнікаў
EISA <i>Extended Industry Standard Architecture</i> расширенная промышленная стандартная архитектура (тип системной шины)	пашыраная прамысловая стандартная архітэктурна (тып сістэмнай шыны)
EMMI <i>Enhanced Multimedia Interface</i> усовершенствованный интерфейс мультимедиа (разработан корпорацией AT&T)	удасканалены інтэрфейс мультымедыя (распрацаваны карпарацыяй AT&T)
EMX <i>Enterprise Mail Exchange</i> автоматическая коммутация сообщений в сети масштаба предприятия	аўтаматычная камутацыя паведамленняў у сетцы маштабу прадпрыемства
EN <i>end node</i> конечный узел (в сети)	канцавы вузел (у сетцы)
ENMS <i>enterprise network management system</i> система управления сетью масштаба предприятия	сістэма кіравання сеткай маштабу прадпрыемства
EOM <i>event-oriented modeling</i> событийно-ориентированное моделирование	падзейна-арыентаванае мадэляванне
ES <i>enterprise system</i> (сетевая) система масштаба предприятия	(сеткавая) сістэма маштабу прадпрыемства

ESCON *Enterprise System Connection* сувязь систем в сеті маштаба прадпрыяття

сувязь сістэм у сетцы маштабу прадпрыемства

ESD *Electronic Software Distribution* электронное распаўсюджванне праграмнага забеспячэння

электроннае распаўсюджванне праграмнага забеспячэння

ESDL *electronic software distribution and licensing* электронное распаўсюджванне і ліцэнзаванне праграмнага забеспячэння

электроннае распаўсюджванне і ліцэнзаванне праграмнага забеспячэння

ESL *electronic software licensing* электронное ліцэнзаванне праграмнага забеспячэння

электроннае ліцэнзаванне праграмнага забеспячэння

ESM

1. *Enterprise Storage Manager* праграма ўправлення знешняй памяццю в сеті маштаба прадпрыяття

праграма кіравання знешняй памяццю ў сетцы маштабу прадпрыемства

2. *Ethernet Switching Module* камутацыйны модуль сеті Ethernet

камутацыйны модуль сеткі Ethernet

ETC *Enhanced Throughput Cellular* усавершанаванная сотовая сувязь (пратакол корпарацыі AT&T для ісправлення ашчібк перадачы в сотовых сетях)

удасканаленая сотовая сувязь (пратакол карпарацыі AT&T для выпраўлення памылак перадачы ў сотовых сетках)

ETSI *European Telecommunications Standards Institute* Еўрапейскі інстытут па стандартах в области телекоммуникаций

Еўрапейскі інстытут па стандартах у галіне тэлекамунікацый

F

FAT *File Allocation Table* табліца размешчэння файлаў (в операционной системе DOS)

табліца размяшчэння файлаў (у аперацыйнай сістэме DOS)

FCS *Fiber Channel Standard* стандарт на волоконно-оптические каналы

FCSI *Fiber Channel System Initiative* инициатива по системе волоконно-оптической связи (совместная программа Sun Microsystems, IBM и Hewlett-Packard)

FDD *Floppy Disk Drive* накопитель на гибких магнитных дисках, НГМД

FDDI *Fiber Distributed Data Interface* распределенный интерфейс передачи данных по волоконно-оптическим каналам (стандарт)

FDSE *Full Duplex Switched Ethernet* дуплексная коммутируемая сеть Ethernet

FED *ferroelectric display* сегнетоэлектрический дисплей

FEP *front-end processor*
1) интерфейсный процессор
2) процессор на станции-клиенте (в сети)

FIFO *first-in first-out* «первым пришел – первым обслужен» (дисциплина обслуживания на основе последовательной очереди)

FITS *Functional Interpolating Transformation System* система трансформации изображений методом функциональной интерполяции

стандарт на волоконно-оптические каналы

ініцыятыва па сістэме валаконна-аптычнай сувязі (сумесная праграма Sun Microsystems, IBM і Hewlett-Packard)

назапашвальнік на гнуткіх магнітных дысках, НГМД

размеркаваны інтэрфейс перадачы звестак па валаконна-аптычных каналах (стандарт)

дуплексная камутуемая сетка Ethernet

сегнетаэлектрычны дысплей

інтэрфейсны працэсар
працэсар на станцыі-кліенце (у сетцы)

«першы прыйшоў – першы абслужаны» (дысцыпліна абслугоўвання на аснове паслядоўнай чаргі)

сістэма трансфармацыі выяў метадам функцыянальнай інтэрпаляцыі

FLCD <i>ferroelectric liquid crystal display</i> сегнетоэлектрический дисплей на жидких кристаллах	сегнентаэлектричны дысплей на вадкіх крышталях
FPFR <i>fast-packet frame-relay</i> скоростная пакетная передача с ретрансляцией фреймов (протокол)	хуткасная пакетная перадача з рэтрансляцыяй фрэймаў (пра-такол)
FRX <i>Frame Relay Exchange</i> обмен с ретрансляций фреймов	абмен з рэтрансляцыяй фрэймаў
FSF <i>Free Software Foundation</i> фонд бесплатного программного обеспечения	фонд бясплатнага праграмнага забеспячэння
FTAM <i>File Transfer Access and Management</i> передача доступа и управление файлами (протокол)	перадача доступу і кіраванне файламі (пра-такол)
FTS <i>functional test suite</i> набор функциональных тестов	набор функцыянальных тэстаў
FTSA <i>Fault-Tolerant Server Architecture</i> отказоустойчивая серверная архитектура	устойлівая для псавання серверная архітэктур

G

GAPPN <i>Gigabit Advanced Peer-to-Peer Networking</i> архитектура гигабитных одноуровневых сетей (компания IBM)	архітэктур гігабітных аднаўз-роўневых сетак (кампаніі IBM)
GDMO <i>Guidelines for the Definition of Managed Objects</i> принципы описания управляемых объектов (стандарт ISO)	прынцыпы апісання аб'ектаў кіравання (стандарт ISO)

GFS *grandfather/father/son* «дед/отец/сын» (порядок дублирования на магнитных лентах раз в месяц, раз в неделю и ежедневно)

GIS *Geographic Information System* географическая информационная система, ГИС

GLOP *Graphical Library Object Parser* синтаксический анализатор графических образов библиотечных объектов

GM *general manager* главный управляющий, директор-распорядитель

GOOP *Graphical Object-Oriented Programming* графическое объектноориентированное программирование

GOSIP *Government Open System Interaction Profile* правительственный профиль взаимодействия открытых систем (США)

GUI *Graphical User Interface* графический интерфейс пользователя

«дзед/бацька/сын» (паслядоўнасць дублявання звестак на магнітных стужках раз у месяц, раз у тыдзень і штодзённа)

геаграфічная інфармацыйная сістэма, ГІС

сінтаксічны аналізатар графічных вобразаў бібліятэчных аб'ектаў

галоўны кіраўнік, дырэктар-распарадчык

графічнае аб'ектна-арыентаванае праграмаванне

урадавы профіль узаемадзеяння адкрытых сістэм (ЗША)

графічны інтэрфейс карыстальніка

Н

HADA *High Availability Disk Array* дисковая матрица с высоким коэффициентом готовности

HAL *Hardware Abstraction Layer* абстрактный уровень аппаратных средств

дыскавая матрыца з высокім каэфіцыентам гатоўнасці

абстрактны ўзровень апаратных сродкаў

HAM *Host Attachment Module* модуль подключения к хост-машине

модуль падключэння да хост-машыны (галоўнай машыны)

HCI *human computer interfase* интерфейс «человек – машина»

інтэрфейс «чалавек – машына»

HDL *Hardware Description Language* язык описания аппаратных средств

мова апісання апаратных сродкаў

HDLC *High-Level Data Link Control* высокоуровневое управление каналом передачи данных (стандарт ISO)

высокаўзроўневае кіраванне каналамі перадачы звестак (стандарт ISO)

HDMC *High-Density Modem System* система модуляции/демодуляции с высоким коэффициентом сжатия

сістэма мадуляцыі/дэмадуляцыі з высокім каэфіцыентам сціскання

HDTV *High Defention Television* телевидение высокой четкости, ТВЧ

тэлебачанне высокай выразнасці, ТВВ

HFT *High Function Terminal* многофункциональный терминал

шматфункцыянальны тэрмінал

HIPPI *High Prefomance Parallel Interface* высокоскоростной параллельный интерфейс

высокахуткасны параллельны інтэрфейс

HLL *high-level language* язык высокого уровня

мова высокага ўзроўню

HLLAPI *High Level Language Application Programming Interfase* интерфейс прикладного программирования на языках высокого уровня

інтэрфейс дастасоўнага праграмавання на мовах высокага ўзроўню

HLS *hue-level-saturation* цвет – яркость – насыщенность (метод цветопередачи)

колер – яркасць – насычанасць (метады перадачы колеру)

HPFS *High Performance File System* високопроизводительная файловая система

высокопродуктивная файловая система

HPR *High Performance Routing* високопроизводительная маршрутизация (стандарт фирмы IBM, вошедший в спецификацию APPN; протокол, известный также под названием APPN+)

высокопродуктивная маршрутизация (стандарт фирмы IBM, які ўвайшоў у спецыфікацыю APPN; пратакол, вядомы таксама пад назвай APPN+)

HPSN *High Performance Scalable Networking* високопроизводительные расширяемые сети (архитектура фирмы 3 Com)

высокопродуктивные расширяемые сетки (архітэктурa фірмы 3 Com)

HSS *hue-saturation-brightness* цвет – насыщенность – яркость (метод цветопередачи)

колор – насычанасць – яркасць (метада перадачы колеру)

HSDL *high-speed data link* высокоскоростной канал передачи данных

высокахуткасны канал перадачы звестак

HSM *hierarchical storage management* иерархическое управление запоминающими устройствами

іерархічнае кіраванне запамінальнымі ўстройствамі [уладжаннямі]

HSRP *Hot Standby Router Protocol* протокол связи с маршрутизатором горячего резерва (в сети Internet)

пратакол сувязі з маршрутызатарам гарачага рэзерву (у сетцы Internet)

HSSI *High Speed Serial Interface* высокоскоростной последовательный интерфейс

высокахуткасны паслядоўны інтэрфейс

HSV *hue-saturation-value* цвет – насыщенность – значение (метод цветопередачи)

колор – насычанасць – значэнне (метада перадачы колеру)

HTML *Hyper Text Markup Language* гипертекстовый язык разметки документов

гіпертэкставая мова разметкі дакументаў

HTTP *Hyper Text Transmission Protocol* протокол передачи гипертекстов

протокол передачы гіпертэкстаў

I

IBN

1. *Integrated Branch Node* объединенный коммутационный узел (концентратор/маршрутизатор);

аб'яднаны камутацыйны вузел (канцэнтратар/маршрутызатар)

2. *integrated buizness network* интегральная сеть деловой связи

інтэгральная сетка дзелавой сувязі

ICDA *Integrated Cashed Disk Array* дисковая матрица со встроенной кэш-памятью

дыскавая матрыца з убудаванай кэш-памяццю

ICFA *International Computer Facsimile Asociation* Международная ассоциация компьютерной факсимильной связи

Міжнародная асацыяцыя камп'ютэрнай [кампутарнай] факсімільнай сувязі

ICI *Inter-Carrier Interface* интерфейс связи между линиями различных телефонных компаний

інтэрфейс сувязі паміж лініямі розных тэлефонных кампаній

ICTS *Inter-city Telecommunications System* система междугородней связи

сістэма міжгародняй сувязі

IDAPI *Integrated Database Application Program Interface* интегрированный интерфейс доступа к базам данных из приложений (стандарт фирмы Borland)

інтэграваны інтэрфейс доступу да базаў звестак з дадаткаў [дастасаванняў] (стандарт фірмы Borland)

IDDE *Integrate Development and Debugging Environment* интегрированная среда разработки и отладки (программ)

інтэграванае асяроддзе распрацоўкі і наладжвання (праграм)

IDL <i>Interface Definition Language</i> язык описания интерфейса	мова апісання інтэрфейса
IDMS <i>Integrated Data Management System</i> интегрированная система управления данными	інтэграваная сістэма кіравання звесткамі
IEN <i>Integrated Enterprise Network</i> интегрированная сеть масштаба предприятия	інтэграваная сетка маштабу прадпрыемства
IETF <i>Internet Engineering Task Force</i> рабочая группа по стандартам сети Internet	рабочая група па стандартах сеткі Internet
IH <i>Information Highway</i> информационная магистраль	інфармацыйная магістраль
ILE <i>Integrated Language Environment</i> интегрированная языковая среда (разработки программ)	інтэграванае моўнае асяроддзе (распрацоўкі праграм)
ILMI <i>Interim Local Management Interface</i> промежуточный интерфейс локального управления	прамежкавы інтэрфэйс лакальнага кіравання
IMAC <i>ISDN Media Access Control</i> уровень управления доступом к среде передачи данных в сетях ISDN	узровень кіравання доступам да асяроддзя перадачы звестак у сетках ISDN
IMAP <i>Interactive Mail Access Protocol</i> протокол интерактивного доступа к электронной почте	праатакол інтэрактыўнага доступу да электроннай пошты
IMR <i>Integrated Multipoint Repeater</i> интегральный многопортовый ретранслятор	інтэгральны шматпартовы рэ-транслятар

IMS

1. *information management system*

1) информационо-управляющая система

2) система управления информацией (иерархическая система управления базами данных разработанная фирмой IBM)

2. *Internet Network Management Systems* объединение административных систем

INM *Internet Network Management* администрирование в сети Internet

IP

1. *image processing* обработка изображений

2. *Internet Protocol* межсетевой протокол (первоначально разработанный для сети Internet)

IPS *image processing system* система обработки изображений

IPX *Internetwork Packet Exchange* межсетевой обмен пакетами (протокол фирмы Novell)

IRQ *interruption request* запрос на прерывание

IRS *information retrieval system* информационно-поисковая система

ISA *Industry Standart Architecture* промышленная стандартная архитектура (тип системной шины)

інфармацыйна-кіравальная сістэма

сістэма кіравання інфармацыяй (іерархічная сістэма кіравання базамі звестак, распрацаваная фірмай IBM)

аб'яднанне адміністрацыйных сістэм

адміністраванне ў сетцы Internet

апрацоўка выяў

міжсеткавы пратакол (першапачаткова распрацаваны для сеткі Internet)

сістэма апрацоўкі выяў

міжсеткавы абмен пакамі (пратакол фірмы Novell)

запыт на перарыванне

інфармацыйна-пошукавая сістэма

прамысловая стандартная архітэктур (тып сістэмнай шыны)

ISAM <i>Indexed Sequential Access Method</i> індексно-последовательный метод доступа	індэксна-паслядоўны метадад доступу
ISDN <i>Integrated Services Digital Network</i> цифровая сеть с комплексными услугами	лічбавая сетка з комплекснымі паслугамі
ISP <i>Internet Service Provider</i> поставщик сервиса в сети Internet (через узел с прямым доступом к Internet по протоколу IP)	пастаўшчык сэрвісу ў сетцы Internet (праз вузел з непасрэдным доступам да Internet па пратаколе IP)
ISR <i>information storage and retrieval</i> хранение и поиск информации	захоўванне і пошук інфармацыі
ISSA <i>Information Systems Security Association</i> Ассоциация защиты информационных систем (США)	Асацыяцыя абароны інфармацыйных сістэм (ЗША)
ISV	
1. <i>Independent Soft</i> независимая фирма-разработчик программного обеспечения;	незалежная фірма-распрацоўшчык праграмага забеспячэння
2. <i>Information System Vendor</i> поставщик информационных систем	пастаўшчык інфармацыйных сістэм

J

JAD <i>joint application development</i> совместная разработка приложений	сумесная распрацоўка дадаткаў [дастасаванняў]
JCL <i>Job Control Language</i> язык управления заданиями	мова кіравання заданнямі
JPEG <i>Joint Photographic Expert Group</i>	
1) объединенная экспертная группа по фотографии;	аб'яднаная экспертная група па фатаграфіі

2) алгоритм сжатия неподвижного изображения, разработанный этой группой

алгоритм сканненья нерухомай выявы, распрацаваны гэтай групай

К

KBMS *Knowledge Base Management System* система управления базой знаний

сістэма кіравання базай ведаў

KBS *Knowledge Base System* система баз знаний, СБЗ

сістэма баз ведаў, СБВ

L

LAP *Link Access Protocol* протокол доступа к каналу связи

праатакол доступу да канала сувязі

LAMP *Link Access Protocol for Modems* протокол доступа к каналу связи для модемов

праатакол доступу да канала сувязі для мадэмаў

LAT *Local Area Transport* передача в локальной сети (протокол)

перадача ў лакальнай сетцы (праатакол)

LATA *local access and transport area* область локального доступа и передачи (графическая зона, обслуживаемая одной RBOC)

вобласць лакальнага доступу і перадачы (графічная зона, якую абслугоўвае адна RBOC)

LAU *Lan Access Unit* блок (устройство) доступа к локальной сети

блок (устройства [уладжанне]) доступу да лакальнай сеткі

LEC *local exchange carrier*

1) местная телефонная сеть
2) фирма-владелец местной телефонной сети

мясцовая тэлефонная сетка
фірма-ўладальнік мясцовай тэлефоннай сеткі

LED *Light-Emitting Diode* светодиод

святлодыёд

LEL *Link, Embed and Launch-to-Edit* компановка і запуск на рэдагаванне (тэхналогія, позволяючая аўтаматычна загрузаць другія прыкладныя пры звароце да дакумента)

LLC *Logical Link Control* кіраванне лагічнымі сувязямі (пратакол)

LMI *Local Management Interface* інтэрфейс лакальнага кіравання ў сетцы

LNM *LAN Network Manager* праграма кіравання лакальнай сеткай

LQ *letter quality* рэжым высокакачэснай пэчаты

LRU *Last (Least) Recently Used* «найбольш даўно выкарыстаны» (алгарытм замяшчэння блоку інфармацыі ў двухуровневай памяці)

LS

1. *Library Server* бібліятэчны сервер

2. *Licensing System* сістэма ліцэнзавання

LSAPI *License Server Application Programming Interface* інтэрфейс прыкладнага праграмавання для сервера кантролю ліцэнзій (праграмнае сродак у складзе ОС і прыкладных праграм, дазваляе кантраляваць фактычнае выкананне ліцэнзійных праграм у сетцы)

кампаўка і запуск на рэдагаванне (тэхналогія, якая дазваляе аўтаматычна загрузаць іншыя прыкладныя [дастасоўныя] праграмы пры звароце да дакумента)

кіраванне лагічнымі сувязямі (пратакол)

інтэрфейс лакальнага кіравання ў сетцы

праграма кіравання лакальнай сеткай

рэжым высокакачэснай пэчаты

«найбольш даўно выкарыстаны» (алгарытм замяшчэння блоку інфармацыі ў двухуровневай памяці)

бібліятэчны сервер

сістэма ліцэнзавання

інтэрфейс прыкладнага [дастасоўнага] праграмавання для сервера кантролю ліцэнзій (праграмны сродак у складзе АС і дадаткаў [дастасаванняў], які дазваляе кантраляваць фактычнае выкананне ліцэнзійных праграм у сетцы)

LU <i>Logical Unit</i> логический блок	логічны блок
LUG <i>Local User Group</i> локальная группа пользователей	лакальная група карыстальнікаў
LVM <i>Logical Volume Manager</i> программа управления логическими потоками	праграма кіравання лагічнымі патокамі

М

MAC <i>Media Access Control</i> управление доступом к среде передачи (стандарт сетей Internet)	кіраванне доступам да асяроддзя перадачы (стандарт сетак Internet)
MAN <i>metropolitan area network</i> общегородская сеть	агульнагарадская сетка
MAPI <i>Messaging Application Programming Interface</i> интерфейс программирования приложений электронной почты (предложенный фирмой Microsoft)	інтэрфейс праграмавання дадаткаў [дастасаванняў] электроннай пошты (прапанаваны фірмай Microsoft)
MAS <i>Multimedia Access Sistem</i> система доступа к данным мультимед	сістэма доступу да звестак мультымедыя
MAU	
1. <i>medium attachment unit</i> блок доступа к среде (передачи данных)	блок доступу да асяроддзя (передачи звестак)
2. <i>multistation (multi) access unit</i> устройство множественного доступа	устройства [уладжанне] множнага доступу
MDC <i>multi-device controller</i> контроллер нескольких периферийных устройств	кантролер некалькіх перыферыйных устройстваў [уладжанняў]

MDI	
1. <i>Medium Dependent Interface</i> інтерфейс, зависящий от среды (передачи данных)	інтэрфейс, залежны ад асяроддзя (перадачы звестак)
2. <i>Multiple Document Interface</i> інтерфейс для работы с несколькими документами	інтэрфейс для работы з некалькімі дакументамі
MFC <i>Microsoft Foundation Classes</i> базовые классы объектов фирмы Microsoft	базавыя классы аб'ектаў фірмы Microsoft
MH <i>modular had</i> модульный концентратор	модульны канцэнтратар
MHS	
1. <i>Message Handling Service</i> служба обработки сообщений (протокол фирмы Novell для связи с системами электронной почты)	служба апрацоўкі паведамленняў (пракакол фірмы Novell для сувязі з сістэмамі электроннай пошты)
2. <i>Message Handling System</i> система обработки сообщений	сістэма апрацоўкі звестак
MI <i>management interface</i> интерфейс управления	інтэрфейс кіравання
MIB <i>Management Information Base</i> административная база данных	адміністрацыйная база звестак
MIDI <i>Musical Instrument Digital Interface</i> интерфейс электромузыкальных инструментов	інтэрфейс электрамузыкальных інструментаў
MIF <i>Management Information File</i> файл административной информации	файлы адміністрацыйнай інфармацыі
MII <i>Medium Independent Interface</i> интерфейс, независимый от среды передачи данных	інтэрфейс, незалежны ад асяроддзя перадачы звестак
MLID <i>Multiple Link Interface Driver</i> многоканальный интерфейсный драйвер	шматканальны інтэрфейсны драйвер

MLS *Multimedia Security* многоуровневая защита данных

MMPM *Multimedia Presentation Manager* программа управления презентацией с использованием мультимедиа

MMS *Manufacturing Messaging Specification* спецификация производственной службы сообщений (стандарт для передачи сообщений внутри предприятия)

MNI *mobile network integration* объединение сетей подвижной связи

MNP *Microcom Network Protocol* сетевой протокол Microcom (семейство протоколов, обеспечивающих исправление ошибок и сжатие данных; разработаны фирмой Microcom и признаны стандартами в области модемов)

MO *magneto optical* магнито-оптический

MOB *movable object block* перемещаемый фрагмент объекта спрайт

MOD *magneto-optical disk* магнитооптический диск

MOM *manager of managers* «администратор администраторов» (принцип распределенного управления сетями с передачей-функций обработки локальным серверам, но с сохранением централизованного контроля работы всей сети)

шматузроўневая ахова звестак

праграма кіравання прэзентацыяй з выкарыстаннем мультымедыя

спецыфікацыя вытворчай службы паведамленняў (стандарт для перадачы звестак унутры прадпрыемства)

аб'яднанне сетак рухомай сувязі

сеткавы пратакол Microcom (сям'я пратаколаў, якія забяспечваюць выпраўленне памылак і сцісканне звестак; распрацаваны фірмай Microcom і прызнаны стандартамі ў галіне мадэмаў)

магнітааптычны

перамяшчаемы фрагмент аб'екта спрайт

магнітааптычны дыск

«адміністратар адміністратараў» (прынцып размеркаванага кіравання сеткамі з перадачай функцыяй апрацоўкі лакальным серверам, але з захаваннем цэнтралізаванага кантролю за работай усёй сеткі)

MOSPF *Multicast Open Shortest Path First* предпочтительное предоставление кратчайшего пути (сетевой протокол групповой рассылки)

MP *multiprocessing* мультипроцессорная обработка

MPC *multipurpos communication* многоцелевая система связи

MPEG *Motion Picture Experts Group*

1) экспертная группа по кинематографии

2) алгоритм сжатия подвижного изображения, разработанный этой группой

MPP *Massively Parallel Processing* обработка данных с массовым параллелизмом

MPR *Multiprotocol Router* многопротокольный маршрутизатор

MPTN *Multiprotocol Transport Network* сеть с многопротокольной передачей данных

MQI *Message Queue Interface* интерфейс очередей сообщений

MRCI *Microsoft Realtime Compression Interface* интерфейс сжатия данных в реальном времени (фирма Microsoft)

MSH *Multi Service Hub* многоцелевой концентратор, обслуживающий сети различных типов

преважное аддаванне найкарацейшага шляху (сеткавы пратакол групавой рассылкі)

мультипрацэсарная апрацоўка

шматмэтавая сістэма сувязі

экспертная група па кінематаграфіі

алгарытм сціскання рухомай выявы, распрацаваны гэтай групай

апрацоўка звестак з масавым паралелізмам

шматпратакольны маршрутызатар

сетка са шматпратакольнай перадачай звестак

інтэрфейс чэргаў паведамленняў

інтэрфейс сціскання звестак у рэальным часе (фірма Microsoft)

шматмэтавы канцэнтратар, які абслугоўвае сеткі розных тыпаў

MSL *Mirrored Server Link* за-
дублированная связь серверов

задубливаемая связь сервераў

MTF *Microsoft Tape Format*
формат магнитной ленты фирмы
Microsoft

фармат магнітнай стужкі фірмы
Microsoft

MTNT *Multiple Technology
Network Testbed* многофункцио-
нальный стенд для испытаний
сетевых технологий

шматфункцыйны стэнд для вы-
прабаванняў сеткавых тэхналогій

MVS

1. *multiply virtual storage* мно-
госегментная виртуальная па-
мять

шматсегментная віртуальная
памяць

2. *MultiVideo System* система
мультивидео

сістэма мультывідэа

N

NACSE *National Association
of Communication Systems Engi-
neers* Национальная ассоциация
инженеров по системам связи
(США)

Нацыянальная асацыяцыя інжы-
нераў па сістэмах сувязі (ЗША)

NAP

1. *network access point* точка
доступа к сети

пункт доступу да сеткі

2. *Network Applications Plat-
form* система сетевых приложе-
ний (разработанных фирмой
Unisys)

платформа сеткавых дадаткаў
[дастасаванняў] (распрацаваных
фірмай Unisys)

NAPI *Network Application
Program Interface* сетевой ин-
терфейс прикладного програм-
мирования

сеткавы інтэрфейс дастасоўнага
праграмавання

NAS

1. *Network Administration System* система сетевого администрирования

сістэма сеткавага адміністравання

2. *Network Application Support* поддержка сетевых приложений (архитектура корпорации Digital Equipment для сетей, содержащих различные платформы)

падтрымка сеткавых дадаткаў [дастасаванняў] (архітэктара карпарацыі Digital Equipment для сетак, якія ўтрымліваюць розныя платформы)

NCD *Network Call Distributor* механизм распределения вызовов в сети

механізм размеркавання выклікаў у сетцы

NCL *Network Control Language* язык управления сетью

мова кіравання сеткай

NCS

1. *Network Computing System* система сетевой обработки

сістэма сеткавай апрацоўкі

2. *Network control system* система управления сетью

сістэма кіравання сеткай

NCSA

1. *National Center for Supercomputing Applications* Национальный центр прикладных систем для суперкомпьютеров (при университете штата Иллинойс, США)

Нацыянальны цэнтр прыкладных [дастасоўных] сістэм для суперкамп'ютэраў (пры універсітэце штата Ілінойс, ЗША)

2. *National Computer Security Association* Национальная ассоциация компьютерной безопасности

Нацыянальная асацыяцыя камп'ютэрнай бяспекі

NDIS *Network Driver Interface Specification* спецификация интерфейсов сетевых драйверов (стандарт фирмы Microsoft)

спецыфікацыя інтэрфейсаў сеткавых драйвераў (стандарт фірмы Microsoft)

NDM *Network Data Mover* программа управления передачей данных в сети

праграма кіравання перадачай звестак у сетцы

NDMS <i>NetWare Distributed Management Services</i> службы распределенного администрирования в NetWare (операционной системе фирмы Novell)	Службы размеркаванага адміністравання ў NetWare (аперацыйнай сістэме фірмы Novell)
NDS <i>NetWare Directory Services</i> (глобальная) служба каталогов NetWare	(глабальная) служба каталогаў NetWare
NEP <i>network entry point</i> точка входа в сеть	пункт уваходу ў сетку
NFS	
1. <i>Network File Service</i> сетевой файловый сервис (протокол)	сеткавы файлы сэрвіс (пратакол)
2. <i>Network File System</i> сетевая файловая система (предложена фирмой Sun)	сеткавая файлавая сістэма (прапанавана фірмай Sun)
NIF <i>Node Information Frame</i> фрейм информации о сетевом узле	фрэйм інфармацыі аб сеткавым вузле
NI-НМ <i>nickel metal-hydride</i> никельметаллгидридная (батарея)	нікельметалгібрыдная (батарэя)
НИ <i>National Information Infrastructure</i> национальная информационная инфраструктура (США)	нацыянальная інфармацыйная інфраструктура (ЗША)
NIP <i>nonimpact printer</i> принтер безударного действия	прынтар безударнага дзеяння
NIST <i>National Institute of Standards and Technologies</i> Национальный институт по стандартам и технологиям (США)	Нацыянальны інстытут па стандартах і тэхналогіях (ЗША)
NITC <i>National Information Technology Center</i> Национальный центр информационных технологий (США)	Нацыянальны цэнтр інфармацыйных тэхналогій (ЗША)

NL *Natural Language* естественный язык

натуральная мова

NLM *NetWare Loadable Module* загружаемый модуль NetWare (приложение, выполняемое на сервере локальной сети под управлением сетевой операционной системы NetWare фирмы Novell)

загружаемы модуль NetWare (дадатак [дастасаванне], які выконваецца на серверы лакальнай сеткі пад кіраваннем сеткавай аперацыйнай сістэмы NetWare фірмы Novell)

NLQ *Near Letter Quality* режим высококачественной печати принтера (на уровне пишущей машинки)

рэжым высакаякаснага друку прынтара (на ўзроўні друкавальнай машынкi)

NMS

1. *NetWare Management System* система сетевого администрирования в NetWare (операционной системе фирмы Novell)

сістэма сеткавага адміністравання ў NetWare (аперацыйнай сістэме фірмы Novell)

2. *Network Management Station* станция управления сетью

станцыя кіравання сеткай

NMVT *Network Management Vector Transport* векторная (направленная) передача данных управления сетью (формат, тип сообщения SNA для пересылки управляющей информации)

вектарная (накіраваная) перадача звестак кіравання сеткай (фармат, тып паведамлення SNA для перасылкі кіравальнай інфармацыі)

NN *network node* узел сети

вузел сеткі

NNCP *network node control point* пункт управления узлами сети

пункт кіравання вузламі сеткі

NNI *network-to-network interface* межсетевой интерфейс (в частности, в сетях АТМ)

міжсеткавы інтэрфейс (у прыватнасці, у сетках АТМ)

NNTP *Network News Transfer Protocol* сетевой протокол передачи новостей

сеткавы пратакол перадачы навін

NOS <i>network operating system</i> сетевая операционная система	сеткавая аперацыйная сістэма
NPS <i>network printing service</i> сетевая служба печати	сеткавая служба друку
NSE <i>Network Services Engine</i> механизм сетевого обслуживания	механізм сеткавага абслугоўвання
NSTL <i>National Software Testing Laboratory</i> Национальная лаборатория тестирования программного обеспечения (США)	нацыянальная лабараторыя тэставання праграмага забяспячэння (ЗША)
NUMA <i>nonuniform memory access</i> неоднородный доступ к памяти	неаднародны доступ да памяці

O

O&M <i>operation and maintenance</i> эксплуатация и техническое обслуживание	эксплуатацыя і тэхнічнае абслугоўванне
OC	
1. <i>office communications</i> учрежденческая связь	сувязь устаноў
2. <i>optical carrier</i> оптоволоконная линия связи	оптавалаконная лінія сувязі
OCE <i>Open Collaboration Environment</i> открытая среда коллективной работы	адкрытае асяроддзе калектыўнай працы
OD (O/D) <i>on demand</i> по требованию, по запросу	па патрабаванні, па запыце
ODA <i>Open Document Architecture</i> открытая архитектура обработки документов (см. также ODMA)	адкрытая архітэктурна апрацоўкі дакументаў (гл. таксама ODMA)

ODAPI *Open Database Application Programming Interface* откритый интерфейс прикладного программирования баз данных

ODBC (ODC) *Open Database Connectivity* открытые средства связи с базами данных (стандартный интерфейс фирмы Microsoft)

ODL *object definition language* язык описания объектов

ODMA *Open Document Management Architecture* открытая архитектура управления документами (интерфейс прикладного программирования для связи клиентов с DMS)

OEM *Original Equipment Manufacturer* фирма-изготовитель комплектного (комплексного) оборудования, поставщик систем

OID *object identifier* идентификатор объекта

OLB *object location broker* программа-брокер местоположения объектов

OLE *Object Linking and Embedding* объектная компоновка (технология фирмы Microsoft)

OLI *Optical Line Interface* интерфейс оптических линий связи

OLTP *on-line transaction processing* оперативная обработка транзакций

адкрыты інтэрфейс прыкладнога [дастасоўнага] праграмавання баз звестак

адкрытыя сродкі сувязі з базамі звестак (стандартны інтэрфэйс фірмы Microsoft)

мова апісання аб'ектаў

адкрытая архітэктурна кіравання дакументамі (інтэрфейс прыкладнога [дастасоўнага] праграмавання для сувязі кліентаў з DMS)

фірма-вытворца камплектнага (комплекснага) абсталявання, пастаўшчык сістэм

ідэнтыфікатар аб'екта

праграма-брокер месцазнаходжання аб'ектаў

аб'ектная кампановка (тэхналогія фірмы Microsoft)

інтэрфейс аптычных ліній сувязі

аператыўная апрацоўка транзакцый

OMG <i>Object Management Group</i> група аб'ектнага менеджмента	група аб'ектнага менеджменту
OMW <i>Object Management Workbench</i> інструментальныя сродкі аб'ектнага кіравання	інструментальныя сродкі аб'ектнага кіравання
ONA <i>Open Network Architecture</i> адкрытая сеткавая архітэктур	адкрытая сеткавая архітэктур
OODB <i>object-oriented database</i> аб'ектна-арыентаваная база даных	аб'ектна-арыентаваная база звестак
OOSE <i>Object-Oriented Software Engenering</i> аб'ектна-арыентаваны метод разроботкі праграмнага забеспячэння	аб'ектна-арыентаваны метад распрацоўкі праграмнага забеспячэння
OOPS <i>object-oriented programming system</i> аб'ектна-арыентаваная сістэма праграмавання	аб'ектна-арыентаваная сістэма праграмавання
OSF <i>Open Software Foundation</i> фонд адкрытага праграмнага забеспячэння (кансорцыум кампаній-разроботчыкаў)	фонд адкрытага праграмнага забеспячэння (кансорцыум кампаній-распрацоўшчыкаў)
OSI <i>Open Systems Interconnection</i> узаемадзеянне адкрытых сістэм (сяміўзроўневая мадэль сеткавых пратаколаў, разроботанная ISO)	узаемадзеянне адкрытых сістэм (сяміўзроўневая мадэль сеткавых пратаколаў, распрацаваная ISO)
OSI/TP <i>Open Systems Interconnection/Transation Processing</i> апрацоўка транзакцый у асяроддзі OSI (стандарт)	апрацоўка транзакцый у асяроддзі OSI (стандарт)
OSME <i>Open Systeme Massage Exchange</i> абмен паведамленняў у адкрытых сістэмах	абмен паведамленняў у адкрытых сістэмах

OSPF *Open Shortest Path First* «первым выбирается кратчайший путь» (сетевой протокол маршрутизации)

OT *object technology* объектная технология

OTF *Open Tape Format* открытый формат лент (стандарт)

OURS *Open User Recommended Solutions* «Технологические решения, рекомендуемые пользователям открытых систем» (группа, занимающаяся вопросами совместимости и управления в распределенных средах, включающих продукты разных поставщиков)

«первым выбирается найкоротчайший путь» (сетевые протоколы маршрутизации)

объектная технология

открытый формат ленты (стандарт)

«Технические решения, которые предлагают разработчикам открытых систем» (группа, которая занимается проблемами совместимости и управления в распределенных средах, включающих продукты разных поставщиков)

Р

PABX *private automatic branch exchange* учрежденческая АТС с исходящей и входящей связью (с городом)

PAD *packet assembly and disassembly* формирование и декомпозиция (распаковка) пакетов

PAMA *preassigned multiple access* множественный доступ с жестким закреплением каналов

PARIS *Packetized Automatic Routing Integrated System* интегрированная система автоматизированной маршрутизации пакетов (разработана фирмой IBM)

АТС установки с выходной и входящей связью (с городами)

фармавание и декомпозиция (распаковка) пакета

множественный доступ с жестким закреплением каналов

интегрированная система автоматизированной маршрутизации пакетов (разработана фирмой IBM)

PC <i>Personal Computer</i> персональный компьютер, ПК	персанальны камп'ютэр, ПК
PCB <i>printed circuit board</i> печатная плата	друкавальная плата
PCL <i>Ptinter Control Language</i> язык управления принтерами	мова кіравання прынтарамі
PCM <i>plug-compatible manufacturer</i> производитель плат, совместимых по разъёму	вытворца плат, сумяшчальных па раз'ёме
PCMCIA <i>Personal Computer Memory Card Internatijnal Association</i>	
1. Международная ассоциация производителей плат памяти для персональных компьютеров	Міжнародная асацыяцыя вытворцаў плат памяці для персанальных камп'ютэраў
2. одноимённый стандарт на средства расширения портативных ПК	аднайменны стандарт на сродкі пашырэння партатыўных ПК
PDA <i>Personal Digital Assistant</i> персональный цифровой ассистент, электронный секретарь (тип портативного компьютера)	персанальны лічбавы асістэнт, электронны сакратар (тып партатыўнага камп'ютэра)
PDB <i>protocol data block</i> протокольный блок данных	працэкольны блок звестак
PDF <i>Portable Document Format</i> формат переносного персонального документа (в настольных издательских системах)	фармат перанаснога персанальнага дакумента (у настольных выдавецкіх сістэмах)
PDL <i>Page Description Language</i> язык описания страниц	мова апісання старонак
PDQ <i>Paraller Data Query</i> параллельный запрос данных	паралельны запыт звестак
PDU <i>protocol data unit</i> протокольный блок данных	працэкольны блок звестак

PG <i>presentation graphics</i> презентаційна графіка	презентаційна графіка
PGA <i>pin grid array</i> корпус ІС з матрицею штыркових виводів	корпус ІС з матрицею штыркових виводів
PGP <i>Pretty Good Privacy</i> «надзейна конфіденціальність» (алгоритм шифрування)	«надзейна конфіденціальність» (алгоритм шифрування)
PIС <i>Picture Image Compression</i> сжатие неподвижных изображений (формат графических файлов)	сцісканне нерухомих выяў (формат графічных файлаў)
PIF <i>program information file</i> файл інфармацыі о праграме	файл інфармацыі аб праграме
PIM <i>Personal Information Manager</i> персанальны інфармацыйны менеджэр (праграма арганізацыі распарадку дня)	персанальны інфармацыйны менеджэр (праграма арганізацыі распарадку дня)
PL <i>programming language</i> язык праграмавання	мова праграмавання
PMA <i>Physical Medium Attachment</i> подсоединение к физической среде (передачи данных)	далучэнне да фізічнага асяроддзя (перадачы звестак)
PNP <i>plug-and-play</i> «подсоединяй и работай» (стандарт автоматической настройки конфигурации)	«далучай і працуй» (стандарт аўтаматычнай настройкі канфігурацыі)
POP <i>Post Office Protocol</i> почтовый офисный протокол	паштовы офісны пратакол
POSIX <i>Portable Operating System Interface</i> интерфейс переносимых операционных систем (государственный стандарт США для обеспечения переносимости прикладных программ на разные платформы в среде Unix)	інтэрфэйс пераносных аперацыйных сістэм (дзяржаўны стандарт ЗША для забеспячэння пераноснасці прыкладных [дастасоўных] праграм на розныя платформы ў асяроддзі Unix)

POST <i>Procedure Of Self-Testing</i> процедура (начального) самотестирования	працэдура (пачатковага) саматэставання
PPL <i>process-to-process linking</i> связь между процессами	сувязь паміж працэсамі
PPP <i>Point-to-Point Protocol</i> протокол двухточечной связи	праатакол двухпунктавай сувязі
PRP <i>PowerPC Reference Platform</i> эталонная платформа PowerPC (документ, разработанный IBM и Apple и определяющий совместимость с процессором PowerPC)	эталонная платформа PowerPC (дакумент, які распрацаваны IBM і Apple і азначае сумяшчальнасць з працэсарам PowerPC)
PTF <i>Program Temporary Fixes</i> временные исправления в программе	часовыя папраўкі ў праграме
PTM <i>packet transfer mode</i> режим пакетной передачи	рэжым пакетнай перадачы
PVC	
1. <i>permanent virtual circuit</i> постоянный виртуальный канал	пастаянны віртуальны канал
2. <i>permanent virtual connection</i> постоянное виртуальное соединение	пастаяннае віртуальнае злучэнне
PVP <i>Parallel Vector Process</i> параллельная (архитектура) с векторными процессорами	паралельная (архітэктурa) з вектарнымі працэсарамі

Q

QBE <i>Query by Examble</i> запрос по образцу	запыт па ўзоры
QBF <i>Query by Form</i> запрос через форму	запыт праз форму

QBM *Query by Model* запит по моделі

запит па мадэлі

QIC *quarter-inch cartridge* 1/4-дюймовы картрыдж

1/4-цалявы картрыдж

R

RACF *Resource Access Control Facility* средства управления доступом к ресурсам (система защиты данных в хост-машинах фирмы IBM)

сродкі кіравання доступам да рэсурсаў (сістэма аховы звестак у хост-машынах фірмы IBM)

RAID *Redundant Array of Inexpensive Drives (Disks)* матрица недорогих дисковых накопителей с избыточностью (тип дисковой памяти с резервированием и дублированием данных)

матрыца танных дыскавых назапашвальнікаў з лішкам (тып дыскавай памяці з рэзерваваннем і дубляваннем звестак)

RAS

1. *Reliability, Availability and Serviceability* надёжность, работоспособность и удобство эксплуатации (аппаратуры)

надзейнасць, працаздольнасць і зручнасць эксплуатацыі (апаратуры)

2. *Remote Access Server* сервер дистанционного доступа

сэрвер дыстанцыйнага доступу

RC *remote control* дистанционное управление

дыстанцыйнае кіраванне

RDA *Remote Database Access* дистанционный доступ к базе данных

дыстанцыйны доступ да базы звестак

RDBMS *relational database management system* система управления реляционными базами данных

сістэма кіравання рэляцыйнымі базамі звестак

RGB <i>Red-Green-Blue</i> красний – зеленый – синий (система цве- топередачи)	чырвоны – зялёны – сіні (сістэма колераперадачы)
RISC <i>Reduced Instruction Set Computer</i> ЭВМ с сокращённым набором команд	ЭВМ са скарачаным наборам каманд
RJE <i>Remote Job Entry</i> дистан- ционный ввод заданий	дыстанцыйны ўвод заданняў
RLE <i>run-length encoding</i> групповое кодирование (в рас- тровой графике)	групавое кадзіраванне (у рас- травай графіцы)
RMON <i>Remote Monitoring</i> 1) дистанционный сбор адми- нистративной информации 2) среда дистанционного кон- троля сети (стандарт)	дыстанцыйны збор адміністра- цыйнай інфамацыі асяроддзе дыстанцыйнага кан- тролю сеткі (стандарт)
RPC <i>Remote Procedure Call</i> дистанционный вызов процедур (сетового администрирования)	дыстанцыйны выклік працэдур (сеткавага адміністравання)
RPG <i>report program generator</i> генератор отчётов (результатов анализа данных)	генератар справаздач (вынікаў аналізу звестак)
RPL <i>Remote Program Load</i> дистанционная загрузка про- грамм	дыстанцыйная загрузка праграм
RPM <i>rotations per minute</i> (число) оборотов в минуту	(колькасць) абаротаў у хвіліну
RQBE <i>reletional query by example</i> реляционный запрос по образцу	рэляцыйны запыт па ўзоры
RQS <i>Recoverable Queuing Service</i> обслуживание очередей (транзакций) с восстановлением при отказах	абслугоўванне чэргаў (транзак- цый) з аднаўленнем пры адмо- вах

RTOS *Real-Time Operating System* операционная система реального времени

операційна система реального часу

RTP *Rapid Transport Protocol* протокол ускоренной передачи данных (составная часть HPR)

протокол паскоранай перадачы звестак (састаўная частка HPR)

S

SAA *System Application Architecture* архитектура системных приложений (предложена фирмой IBM для объединения различных платформ в сети)

архітэктэра сістэмных дадаткаў [дастасаванняў] (прапанавана фірмай IBM для аб'яднання розных платформаў у сетцы)

SAFE *Secure Access Facility for Enterprise* средства доступа к защитным данным в сети масштаба предприятия

сродкі доступу да абароненых звестак у сетцы маштабу прадпрыемства

SAM

1. *Secure Access Management* управление защитным доступом

кіраванне ахоўным доступам

2. *System Administrator Means* инструментальные средства системного администратора

інструментальныя сродкі сістэмнага адміністратара

SAS *single attachment station* станция с единственным подключением (к сети)

станцыя з адзіным падключэннем (да сеткі)

SCI *Scalable Coherent Interface* масштабируемый когерентный интерфейс

кагерэнтны інтэрфейс, што маштабуецца

SCS *structured cabling system* структурированная кабельная система

структураваная кабельная сістэма

SCSI *Small Computer System Interface* интерфейс малых вычислительных систем (стандарт)

інтэрфейс малых вылічальных сістэм (стандарт)

SDC <i>Synchronous Data Compression</i> сжатие синхронных потоков данных (технология фирмы Motorola)	сцісканне сінхронных патокаў звестак (тэхналогія фірмы Motorola)
SDDI <i>Shielded Distributed Data Interface</i> распределённый интерфейс передачи данных по экранированной витой паре	размеркаваны інтэрфейс перадачы звестак па экранаванай вітай пары
SDL <i>Specification and Description Language</i> язык спецификаций и описаний	мова спецыфікацый і апісанняў
SDLC <i>Synchronous Data Link Control</i> синхронное управление передачей данных (сетевой протокол)	сінхроннае кіраванне перадачай звестак (сеткавы пратакол)
SDMA <i>space-division multiple access</i> множественный доступ с пространственным разделением каналов	множны доступ з раздзяленнем каналаў у прасторы
SE <i>standart edition</i> стандартная редакция (версия программного продукта)	стандартная рэдакцыя (версія праграмнага прадукту)
SEE <i>Software Engineering Environment</i> среда разработки программ	асяроддзе распрацоўкі праграм
SES <i>Small Energy System</i> интеллектуальная система энергоснабжения	інтэлектуальная сістэма энергазабеспячэння
SFS <i>Shared File Server</i> файл-сервер коллективного доступа	файл-сервер калектыўнага доступу
SGML <i>Standart Generalized (General) Markup Language</i> стандартный обобщенный язык описания документов	стандартная абагульненая мова апісання дакументаў

SH *stackable hub* наращиваемый концентратор (допускающий включение в каскад)

SIG *Special Interest Group* специальная группа (конечных пользователей) по какой-либо проблеме (в составе Ассоциации по вычислительной технике США)

SINC *single-image network computing* единое представление сетевых вычислений

SLAP *Serial Line Access Protocol* протокол доступа к последовательному каналу

SM *Smart Card* интеллектуальная карточка (содержащая микропроцессор)

SMA *System Monitor Architecture* архитектура системного мониторинга

SMDS *Switched Multimegabit Data Service*, служба коммутируемой мультимегабитной передачи данных (набор спецификаций фирмы Bell Communications)

SMF *Standart Mesaging Format* стандартный формат передачи сообщений

SMP

1. *Simple Management Protocol* упрощённый протокол управления

2. *symmetrical multiple processor* симметричный мультипроцессор

3. *Symmetrical Multiprocessing* симметричная мультипроцессорная обработка

канцэнтратар нарошчвання (што дапускае ўключэнне ў каскад)

спецыяльная група (канцавых карыстальнікаў) па якой-небудзь праблеме (у складзе Асацыяцыі па вылічальнай тэхніцы ЗША)

адзінае прадстаўленне сеткавых вылічэнняў

праатакол доступу да паслядоўнага канала

інтэлектуальная картка (якая ўтрымлівае мікрапрацэсар)

архітэктурна сістэмнага маніторынгу

служба камутуемай мультымегабітнай перадачы звестак (набор спецыфікацый фірмы Bell Communications)

стандартны фармат перадачы звестак

спрошчаны пратакол кіравання

сіметрычны мультыпрацэсар

сіметрычная мультыпрацэсарная апрацоўка

SMT *Station Management* управление станциями (протокол, входящий в специфику FDDI)

SMTP *Simple Mail Transfer Protocol* упрощённый протокол электронной почты (стандарт)

SNA *System Network Architecture* сетевая архитектура систем (сетевой протокол предложенный фирмой IBM)

SNAP *Standart Network Access Protocol* стандартный протокол доступа к сети

SPA *Software Publishers Association* Ассоциация издателей программных продуктов

SPC *standart peripheral controller* контроллер стандартных периферийных устройств

SPEC *System Performance Evaluation Cooperative* группа по оценке системной производительности (занимающаяся стандартизацией соответствующих тестов)

SQA *software quality assurance* обеспечение качества программного обеспечения

SQL *Structured Query Language* язык структурированных запросов

SRB *source route bridging* мостовая передача с маршрутизацией от источника (протокол, предложенный фирмой IBM)

кіраванне станцыямі (пракакол, які ўваходзіць у спецыфікацыю FDDI)

спрошчаны пратакол электроннай пошты (стандарт)

сеткавая архітэктара сістэм (сеткавы пратакол, прапанаваны фірмай IBM)

стандартны пратакол доступу да сеткі

асацыяцыя выдаўцоў праграмных прадуктаў

кантролер стандартных перыферыяных устравстваў [уладжаньяў]

група па ацэнцы сістэмнай прадукцыйнасці (якая займаецца стандартызацыяй адпаведных тэстаў)

забеспячэнне якасці праграмнага забеспячэння

мова структараваных запытаў

мастовая перадача з маршрутызацыяй ад крыніцы (пракакол, прапанаваны фірмай IBM)

SRP *source routing protocol* протокол маршрутизации от источника (связной протокол)

STDMA *space-time division multiple access* множественный доступ с пространственно-временным разделением каналов

STP

1. *Shielded Twisted Pair* экранированная витая пара

2. *Signal Transfer Point* пункт передачи сигнала (в сети)

SWS *structured wiring system* структурированная система кабельной разводки

протокол маршрутизації від джерела (связной протокол)

множинний доступ з просторово-часовим розділенням каналу

екранована вітута пара

пункт передачі сигналу (у мережі)

структурована система кабельної розводки

T

TAPI *Telephony Application Programming Interface* інтерфейс программирования приложений телефонной связи (стандарт, предложенный фирмами Microsoft и Intel)

TCP/IP *Transmission Control Protocol/Internet Protocol* протокол управления передачей/межсетевой протокол управления передачей (стандарт)

TDM *time-division multiplexing* мультиплексирование с разделением времени (временным уплотнением каналов)

TDMA *Time Division Multiple Access* множественный доступ с временным разделением каналов

інтерфейс програмування додатка [додатковий] телефонної зв'язі (стандарт, запропонований фірмами Microsoft і Intel)

протокол керування передачею/міжмережовий протокол керування передачею (стандарт)

мультиплексування з розділенням часу (часовим ущільненням каналу)

множинний доступ з часовим розділенням каналу

TFT <i>thin-film transistor</i> тонкоплёночный транзистор	танкаплёначны транзістар
TIFF <i>Tagged Image File Format</i> тэговый формат файла изображения (промышленный стандарт хранения изображения в виде упакованных полей)	тэгавы фармат файла выявы (прамысловы стандарт захавання выявы ў выглядзе ўпакаваных палёў)
TLU <i>table look-up</i> табличный поиск	таблічны пошук
TP	
1. <i>transaction processing</i> обработка транзакций	апрацоўка транзакцый
2. <i>Transport Protocol</i> транспортный протокол	транспартны пратакол
3. <i>twisted pair</i> витая пара	вітая пара
TPC <i>Transaction Processing Council</i>	
1) Совет по обработке транзакций;	Савет па апрацоўцы транзакцый
2) одноимённый набор стандартов для тестирования СУБД	адначасовы набор стандартаў для тэсціравання СКБЗ
TPI <i>tracks per inch</i> число дорожек на дюйм	колькасць дорожак на цалю
TPS <i>transaction per second</i> число транзакций в секунду	колькасць транзакцый у секунду
TSR	
1. <i>terminate-and-stay-resident</i> «после выполнения программы остаться в памяти» (тип резидентной программы)	«пасля выканання праграмы застацца ў памяці» (тып рэзідэнтнай праграмы)
2. <i>Time-Sharing Regime</i> режим разделения времени	рэжым раздзялення часу
TTS <i>text-to-speech</i> (преобразование) «текст-в-речь»	(пераўтварэнне) «тэкст-у-мову»

U

UART <i>Universal Asynchronous Reseiver/Transmitter</i> универсальный асинхронный приемопередатчик	універсальны асінхронны прыём-маперадатчык
UDF <i>user-defined function</i> функция, определенная пользователем	функцыя, вызначаная карыстальнікам
UDM <i>Uniform Data Model</i> стандартная модель данных (стандарт взаимодействия библиотек многократно используемых программ)	стандартная мадэль звестак (стандарт узаемадзеяння бібліятэк праграм шматразовага выкарыстоўвання)
ULP <i>Upper Layer Protocol</i> протокол верхнего уровня	праатакол верхняга ўзроўню
UMIG <i>Universal Messaging Interorebility Group</i> группа по универсальному взаимодействию систем передачи сообщений	група па універсальным узаемадзеянні сістэм перадачы паведамленняў
UML <i>United Modeling Language</i> унифицированный язык моделирования	уніфікаваная мова мадэлявання
UNI <i>User(-to-) Network Interface</i> сетевой интерфейс пользователя (в частности, в сетях АТМ)	сеткавы інтэрфейс карыстальніка (у прыватнасці, у сетках АТМ)
URL <i>Uniform Resource Locator</i> универсальный указатель ресурса	універсальны ўказальнік рэсурса
URPC <i>Universal Remote Procedure Call</i> универсальная система дистанционного вызова процедур	універсальная сістэма дыстанцыйнага выкліку працэдур

USS <i>United States Standard</i> стандарт США	стандарт США
UTP <i>Unshielded Twisted Pair</i> неэкранированная витая пара	неэкранированная витая пара
UUCP <i>Unix to Unix Copy Program</i> программа копирования Unix-Unix (шлюз и утилита для доступа к сети Internet из почтовых пакетов локальных сетей)	программа копирования Unix-Unix (шлюз і утиліта для доступу до мережі Internet з поштової локальних мереж)

V

VAC <i>value-added carrier</i> 1) высококачественная арендуемая линия связи 2. компания-владелец сети предоставляющая дополнительные услуги	високоякісна орендувана лінія зв'язу компанія-власник мережі, яка надає додаткові послуги
VAN <i>value-added network</i> сеть с дополнительными услугами	мережа з додатковими послугами
VAT <i>Video Audio Teleconference</i> видео-аудиотелеконференция	відео-аудіо-електронна конференція
VCC <i>virtual channel connection</i> соединение виртуальных каналов	з'єднання віртуальних каналів
VCI <i>virtual circuit identifier</i> идентификатор виртуального канала	ідентифікатор віртуального каналу
VDI <i>Video Device Interface</i> интерфейс видеоустройств	інтерфейс відеоустроїв [відеоуладження]
VDS <i>virus detection system</i> система обнаружения вирусов	система виявлення вірусів
VDT <i>virus display terminal</i> видеотерминал	відеотермінал

VESA *Video Electronics Standards (Suppliers) Associations*

1) Ассоциация по стандартам в области видеоэлектроники (Ассоциация производителей средств видеоэлектроники)

2) одноименный тип локальной шины в ПК с сопроцессором фирмы Intel

VFS *virtual file system* виртуальная файловая система обнаружения вирусов

VIM *Vendor Independent Messaging* передача сообщений независимо от фирм-поставщиков (средство электронной почты)

VIVID *Video, Voice, Image and Data* видео, речь, изображение и цифровые данные (мультимедиа)

VLB *Vesa Local Bus* локальная шина VESA

VLIW *Very Long Instruction Word* «очень длинное командное слово», широкая команда (архитектура ЭВМ с системой команд сверхбольшой разрядности)

VLM *Virtual Loadable Module* виртуальный загрузочный модуль

VPN *virtual private network* виртуальная частная сеть

VRS *voice recognition system* система распознавания речи

Асацыяцыя па стандартах у галіне відэаэлектронікі (Асацыяцыя вытворцаў сродкаў відэаэлектронікі)

аднайменны тып лакальнай шыны ў ПК з працэсарам фірмы Intel

віртуальная файлавая сістэма выяўлення вірусаў

перадача звестак незалежна ад фірм-пастаўшчыкоў (сродак электроннай пошты)

відэа, мова, выява і лічбавыя звесткі (мультымедыя)

лакальная шина VESA

«вельмі доўгае каманднае слова», шырокая каманда (архітэктурна ЭВМ з сістэмай каманд звышвялікай разраднасці)

віртуальны загрузачны модуль

віртуальная прыватная сетка

сістэма распазнавання мовы

VTAM *virtual telecommunication access method* виртуальный телекоммуникационный метод доступа

виртуальны тэлекамунікацыйны метадад доступу

W

WABI *Windows Application Binary Interface* двоичный интерфейс приложения среды Windows

двайковы інтэрфейс дадатку [дастасавання] асяроддзя Windows

WAN *Wide-Area Network* глобальная сеть

глабальная сетка

WAND *Wide-Area Network Distribution* распространение программ по глобальной сети

распаўсюджанне праграм па глабальнай сетцы

WFS *work flow software* программное обеспечение автоматизации деловых процедур (документооборота)

праграмнае забеспячэнне аўтаматызацыі дзелавых працэдур (дакументаабароту)

WORM *Write-Once/Read-Many* с однократной записью и многократным считыванием (тип лазерного диска)

з аднаразовым запісам і шматразовым счытаваннем (тып лазернага дыска)

WWW *World Wide Web* всемирная «паутина» (глобальная гипертекстовая система в сети Internet)

сусветнае «павуцінне» (глабальная гіпертэкставая сістэма ў сетцы Internet)

WYSIWYG *What You See Is What You Get* «что видишь, то и получишь» (режим полного соответствия изображения на экране и распечатки)

«што ўбачыш, тое і атрымаеш» (рэжым поўнай адпаведнасці выявы на экране і раздрукоўкі)

X

XCOFF *Externed Common Object File Format* расширенный общий формат объектных файлов

пашыраны агульны фармат аб'ектных файлаў

XDP *External Data Presentation*, внешнее представление данных

знешняе прадстаўленне звестак

XE *extended edition* расширенная редакция (версия программного продукта)

пашыраная рэдакцыя (версія праграмнага прадукту)

XOR *exclusive OR* исключающее ИЛИ

вылучальнае АБО (ЦІ)

Y

Y/N *yes/no* да/нет

так/не

Z

ZIF *zero insertion force* с нулевым усилием сочленения (соединитель)

з нулявым намаганнем сучлянення (злучальнік)

ЛІТАРАТУРА

1. Борковский, А. Б. Англо-русский словарь по программированию и информатике (с толкованиями) / А. Б. Барковский. – М.: Русский язык, 1989. – 335 с.
2. Бранцэвіч, П. Ю. Англа-руска-беларускі слоўнік асноўных скарачэнняў у галіне інфармацыйных тэхналогій для студэнтаў, выкладчыкаў, спецыялістаў / П. Ю. Бранцэвіч, А. С. Кабайла. – Мінск: БДУІР, 1995. – 59 с.
3. Булыка, А. М. Слоўнік іншамоўных слоўнік па інфарматыцы / А. М. Булыка. – Мінск: Нар. асвета, 1993. – 398 с.
4. Грабчиков, С. М. Русско-белорусский словарь / С. М. Грабчиков. – Мінск: Нар. асвета, 1990. – 224 с.
5. Кабайла, А. С. Англа-беларускі слоўнік па інфарматыцы / А. С. Кабайла, Н. Я. Савицкая. – Мінск: БДТУ, 2008. – 154 с.
6. Русско-белорусский словарь электро-технических терминов / Н. П. Краевская [и др.]. – Минск: Высшая школа, 1993. – 135 с.
7. Крысин, Л. П. Толковый словарь иноязычных слов / Л. П. Крысин. – М.: Эксмо, 2008. – 944 с.
8. Першиков В. И. Толковый словарь по информатике / В. И. Першиков, В. Н. Савинков. – М.: Финансы и статистика, 1991. – 542 с.
9. Русско-белорусский словарь: в 2 т. / под ред. К. К. Атрахимовича (Кандрат Крапива). – 2-е изд., испр. и доп. – Мінск: БелЭнцыклапедыя, 1991. – 672 с.
10. Русско-белорусский словарь: в 3 т. – Мінск: БелЭнцыклапедыя, 1993. Т. 1 – 3.
11. Слоўнік беларускай мовы / пад. рэд. М. В. Бірылы. – Мінск: БелЭнцыклапедыя, 1987. – 903 с.
12. Глумачальны слоўнік беларускай літаратурнай мовы / пад рэд. М. Р. Судніка, М. Н. Крыўко. – Мінск: БелЭнцыклапедыя, 1996. – 784 с.
13. Толковый русско-англо-белорусский словарь по информатике / М. К. Буза [и др.]; под общ. ред. М. К. Бузы. – Минск: Вышэйшая школа, 1994. – 167 с.
14. Тэрміналагічны слоўнік па вышэйшай матэматыцы для ВНУ / Т. Сухая [і інш.]. – Мінск: Навука і тэхніка, 1993. – 183 с.
15. Уласевіч, В. І. Слоўнік новых слоў беларускай мовы / В. І. Уласевіч, Н. М. Даўгулевіч. – Мінск: Гieta Системс, 2009. – 448 с.

Даведачнае выданне

Кабайла Аляксандр Серафімавіч
Савіцкая Надзея Яўсееўна

**АНГЛА-РУСКА-БЕЛАРУСКІ СЛОЎНІК
АСНОЎНЫХ СКАРАЧЭННЯЎ У ГАЛІНЕ
ІНФАРМАТЫКІ**

Рэдактар *А. П. Саламевіч*
Камп'ютэрная вёрстка *А. П. Саламевіч*

Падпісана ў друк 17.08.2009. Фармат 60×84^{1/16}.
Папера афсетная. Гарнітура Таймс. Друк афсетны
Ум. друк. арк. 4,0. Ул.-выд. арк. 4,1.
Тыраж 100 экз. Заказ

Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт»
220006. Мінск, Свядлова, 13а.
ЛІ № 02330/0549423 ад 08.04.2009.

Аддрукавана ў лабараторыі паліграфіі ўстановы адукацыі
«Беларускі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт».
220006. Мінск, Свядлова, 13.
ЛП № 02330/0150477 ад 16.01.2009.